

OBSAH

Předmluva	3
ČÁST I. – KONSTRUKTIVISTICKÁ TEORIE & PORADENSTVÍ	13
Kapitola 1 ÚVOD A PRVNÍ KROKY	15
Můj pohled autora	17
Takže co je vůbec poradenství?	19
Zavedení nového slovníku do poradenského diskurzu	28
Literatura a závěrečné poznámky	32
Kapitola 2 KONSTRUKTIVISTICKÝ RÁMEC CHÁPÁNÍ	35
Hlavní změny, jež zasahují do života lidí	36
Vytváření konstruktivistického rámce pro formování poradenské praxe 21. století.	39
Konstruktivistické zásady v oboru poradenství	40
Tabulka konstruktivistických principů v poradenství	41
Literatura a závěrečné poznámky	47
Kapitola 3 SOUČASNÝ SPOLEČENSKÝ ŽIVOT JAKO PORADENSKÝ KONTEXT	51
Změny v životě společnosti – může poradce pomoci?	53
Volba a rozhodnutí	54
Literatura a závěrečné poznámky	60
Kapitola 4 POSTMODERNÍ KARIÉROVÉ A PROFESNÍ PORADENSTVÍ: KONSTRUUJEME MOŽNÉ BUDOUCNOSTI	61
Úvod	61
Deset kritických úvah o přeměnách života společnosti na počátku 21. století	62
Shrnutí úvah	66
Deset kritických úvah o transformaci kariérového a profesního poradenství	67
Závěrečné úvahy	71
Literatura a závěrečné poznámky	73
ČÁST II. – PORADENSKÁ PRAXE ZALOŽENÁ NA KONSTRUKTIVISMU	75
Předmluva k II. části	76
Kapitola 5 VSTUP DO ŽIVOTNÍHO PROSTORU	79
Životní prostor: význam a nuance	81
Literatura a závěrečné poznámky	86
Kapitola 6 ZKOUMANÍ A POPIS ŽIVOTNÍHO PROSTORU	87

	Dialogická konverzace	88
	Otázky podněcující popis životních zkušeností, jejich charakteristických rysů a významu	90
	Metafory a poradenská práce	92
	Mapování životního prostoru	93
	Obrázek: mapy Markova životního prostoru	95
	Objasnění zásadních životních zkušeností	96
	Experimentování s jedinečným – „faktům navzdory“	98
Kapitola 7	PRÁCE S PŘÍBĚHY	101
	Praktické nástroje pro práci s příběhy	103
	Postup č. I: Zlepšit empatické porozumění	104
	Postup č. II: Mapování vlivu problému na klienta a naopak	105
	Postup č. III: Když při poradenské konzultaci nasloucháte příběhům, zaujměte všímavý postoj	107
	Postup č. IV: Spolupráce s klientem při provádění korektury (rekonstrukci, přepisování a vytváření) revidovaných nebo nových příběhů, které jsou lepšími alternativami příběhů starých	110
	Literatura a poznámky	115
Kapitola 8	PLÁNOVÁNÍ, ROZHODOVÁNÍ A SPOLUKONSTRUOVÁNÍ OSOBNÍCH PROJEKTŮ	117
	O důležitosti osobních projektů a činností	117
	Rozhodování a plánování	119
	Jaké úkoly musíme splnit, chceme-li se rozhodovat rozumně?	121
	Jaké úkoly musíme splnit, chceme-li plánovat rozumně?	123
Kapitola 9	KONSTRUKTIVISTICKÝ PORADCE PŘI PRÁCI: NARATIVNÍ VYPRÁVĚNÍ	129
	Mike potkává konstruktivistického poradce	131
	Některé často kladené otázky týkající se „nového pohledu“ v koncepci poradenství	147
	Poznámky na závěr	149
Kapitola 10	SKUPINOVÉ PORADENSTVÍ: KONSTRUKTIVISTICKÉ SKUPINOVÉ PORADENSTVÍ ZAMĚŘENÉ NA HLEDÁNÍ OSOBNÍCH SILNÝCH STRÁNEK	151
	Předpoklady podmiňující konstruktivistickou skupinovou práci	152
	Všeobecná vodítka pro vedení konstruktivistických skupin	152
	Používejte výrazy označující schopnosti a dovednosti	154
	Skupinové aktivity sloužící k identifikaci smysluplných zkušeností a osobních silných stránek	154

Krok 1: Poradce seznámí účastníky s ASS	155
Krok 2: Poradce uvede modelový příklad ASS	156
Krok 3: Rozhodování mezi dvěma způsoby vedení skupiny	157
Literatura a poznámky	161
Kapitola 11 KONSTRUKTIVISTICKÁ SUPERVIZE: SOCIODYNAMICKÁ PERSPEKTIVA	163
Úvod	163
Konstruktivistická supervize – všeobecné úvahy	165
Modernistické modely supervize	166
Nově vznikající modely postmoderní supervize	166
Konstruktivistická supervize	167
Stanoviska ke konstruktivistické supervizi: propůjčení hlasu reflexi prožívané zkušenosti	168
Pohled Vance jako konstruktivistického supervizora	168
Klinická moudrost	171
Mapování životního prostoru: klíčová činnost při supervizi	172
Pohled Mary Lou jako supervidované účastnice konstruktivistické supervize	174
Pohled Sandry jako supervidované účastnice konstruktivistické supervize	177
Literatura a závěrečné poznámky	182
Kapitola 12 NA CESTĚ K CÍLI STÁT SE KONSTRUKTIVISTICKÝM PORADCEM ANEB „BÝT PŘIPRAVEN NA 21. STOLETÍ“	185
Konstruktivistické poradenství jako osvobozující a novátorský rámec	185
Hodnocení a testování v konstruktivistickém poradenství	186
Jaké místo mají v konstruktivistickém poradenství údaje a informace?	188
Poradenství zaměřené na kulturní diverzitu	189
Literatura a poznámky	195
Kapitola 13 SETKÁNÍ CIZINCŮ: PORADCI Z VĚTŠINOVÉ SPOLEČNOSTI A KLIENTI Z MENŠINOVÉ KULTURY	197
Úvod	197
Na špatné stopě	198
Problém je větší než poradenství	199
Revize poradenské praxe a vzdělávání poradců, přinášející větší kulturní citlivost	201
Teze I	203
Teze II	204
Teze III	205
Teze IV	207
Doporučení pro výcvik poradců, kteří pracují s příslušníky menšinových skupin	209

Literatura a závěrečné poznámky 210

Kapitola 14	PORADENSKÉ SLUŽBY PRO PŘÍSLUŠNÍKY PRVNÍCH NÁRODŮ	213
	Osobní poznámky	213
	Poznámka k terminologii	215
	O co se v této kapitole pokouším	215
	Kultura původních obyvatel a poradenská praxe	216
	Správný čas je teď	221
	Praktické zásady pro poradenské služby v prostředí prvních národů	223
	Bikulturní poradenství	223
	Osm zásad bikulturního poradenství	224
	Efektivní poradenské služby pro klienty z prvních národů	225
	Různé interpretace poradenských rozhovorů	226
	Poradenské teorie versus poradenská praxe pro příslušníky prvních národů	227
	Principy světonázoru prvních národů	230
	Tradiční léčení	231
	Závěrečné úvahy	231
	Literatura a poznámky	233
Kapitola 15	PŘIROZENÁ POMOC U GITXSANŮ	235
	Předmluva	235
	Úvod	236
	Výzkumná základna této kapitoly	238
	Výzkumné otázky	238
	Termíny používané ve výzkumu	240
	Stručný přehled literatury	241
	Účastníci výzkumu	242
	Myšlenky týkající se postavení pomocníka	243
	Jak se stali pomocníkem	244
	Zkušenosti, které měly vliv na to, že se z nich stali pomocníci	245
	Co dělají jako pomocníci	247
	Závěrečné poznámky	258
	Moje úvahy	259
	Literatura a vybrané odkazy	261
Příloha	PŘEHLED SOCIODYNAMICKÉHO PORADENSTVÍ	265
	Co řekli někteří klienti a poradci o svých zkušenostech z poradenské praxe orientované konstruktivisticky (sociodynamicky)	273
	Vybraná literatura v českém a slovenském jazyce	275